

Романовська Людмила Антонівна

*к.ю.н., докторант кафедри адміністративного права,
інтелектуальної власності та цивільно-правових дисциплін
Київського університету інтелектуальної власності та права
Національного університету «Одеська юридична академія»*

ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ЕКСПЕРТНОГО ВИСНОВКУ НАУКОВО-ПРАВОВОЇ ЕКСПЕРТИЗИ

Наразі на суд покладається відповідальне завдання щодо забезпечення верховенства права – приймати рішення, які впливають на долі людей, суб'єктів цивільних правовідносин. Зважаючи на постійні зміни в законодавстві та значну завантаженість судів справами і плінність кадрів, а в окремих справах потреба у поглибленому теоретичному дослідженні відповідного питання, експертні висновки науково-правової експертизи можуть суттєво допомагати суду завершити розгляд справами та прийняти законне й обґрунтоване рішення. Кінцевою метою наукового забезпечення діяльності судів на сучасному етапі, як підсумував дискусію з цього питання академік В.К. Мамутов, фактично є формування сталої судової практики і судових прецедентів, а також переорієнтування судів на здійснення судочинства на підставі доктрин реального, а не формального права [1, с. 88].

Науково-правова експертиза, поряд із судовою експертизою, як висловився А.В. Омельченко, є ефективним сучасним засобом встановлення доказів згідно процесуального законодавства України [2, с. 43].

Поодинокі випадки посилення на експертні висновки науково-правової експертизи зустрічаються в судових рішеннях, зокрема, рішення Дніпропетровського окружного адміністративного суду від 24.12.2021 у справі № 160/20047/21 [3], в якому розглянуті висновки науково-правової експертизи щодо причинно-наслідкового зв'язку між дією обставин непереборної сили та повною втратою підприємством залізничних напіввагонів і наявності, у зв'язку з цим, вмотивованих правових підстав припинення режиму тимчасового ввезення залізничних напіввагонів на митну територію України в розумінні статті 112 Митного кодексу України.

З метою забезпечення реалізації права суб'єкта господарювання надано експертний висновок щодо:

практичного застосування положень пункту 3.3. розділу III Порядку справляння та розмірів ставок портових зборів, затверджених наказом

Міністерства інфраструктури України № 316 від 27.05.2013, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 02.06.2013 № 930/23462, в якому, для реалізації права, доведено необхідність дослідження змісту та співвідношення понять «проходження», «перетин» і «пересікання» каналу з урахуванням конструктивно-експлуатаційних особливостей підхідного каналу морського порту Одеса [4];

практичних проблем сертифікації за стандартом (екологічною нормою) «Євро-5» кранів XCMG модель XCA660_E (виробництва XCMG КНР) як окремої категорії колісного транспортного засобу, в якому обґрунтовано невідповідність вимогам сертифікації екологічним нормам не нижче рівня Євро-5 до позашляхової рухомої техніки, до якої відносяться й крани XCMG модель XCA660_E [5].

Тож, є всі підстави констатувати розвиток нового напрямку теоретичного аналізу експертної діяльності в Україні і форму узагальнення наукової основи такої експертизи, як: науково-правова експертиза, яка уявляє собою аналізовану систему наукових знань експертів у різних галузях юридичних наук. Проте, правове регулювання науково-правової експертизи до цього часу відсутнє. Відтак, під сумнівом перебуває і експертних характер носіїв знань у різних галузях юридичних наук, зокрема у приватній сфері.

У науковій літературі намагаються віднести науково-правову експертизу до різновиду наукової експертизи в розумінні Закону України «Про наукову і науково-технічну експертизу» [6], та відповідно зроблені висновки про наявність в Україні правового регулювання науково-правової експертизи названим законом. Зокрема, М.Є. Мочульська, стверджує, що наукова правова експертиза, в тих проявах, яку ми спостерігаємо в практичній діяльності, є одним із видів наукової експертизи та одночасно одним із видів правової експертизи, яка зумовлюється колом суб'єктів, способами, методами її проведення тощо. Науковець впевнена, що нормативна база – основа для проведення наукових правових експертиз, складається з законів і підзаконних актів, які регулюють експертну діяльність в Україні. Особливо наголошує, що Закон України «Про наукову і науково-технічну експертизу» [6], який визначає поняття наукової експертизи, її об'єкти та суб'єкти, інші загальні положення, істотно впливає на розуміння об'єктів наукової правової експертизи [7, с. 56–57]. Такий підхід є спірним і ось чому.

По-перше, науково-правова експертиза не є діяльністю, саме через термін «діяльність» розкрита сутність наукової і науково-технічної експертизи згідно частини першої статті 1 Закону України «Про наукову

і науково-технічну експертизу» [6]. За своєю суттю науково-правова експертиза співвідноситься більше із судовою експертизою, сутність, якої, згідно з частиною першої статті 1 Закону України «Про судову експертизу» [8], визначено як «дослідженням на основі спеціальних знань».

По-друге, об'єкти діяльності наукової і науково-технічної експертизи, так само, чітко визначені в частині першій статті 5 Закону України «Про наукову і науково-технічну експертизу» [6], зокрема, це: «об'єкти техніки та промисловості, споруди, природні об'єкти тощо, стосовно яких виникає потреба отримати науково обґрунтовані експертні висновки; проекти, програми, пропозиції різного рівня, щодо яких необхідно провести науково обґрунтований аналіз і дати висновок про доцільність їх прийняття, впровадження, подальшого використання тощо».

Предметом дослідження науково-правової експертизи є питання правового характеру, що пов'язані з потребою в об'єктивному та законному вирішенні практичної проблеми. Сама потреба у вирішенні практичної проблеми і спонукає замовлення науково-правової експертизи. Так, неофіційне компетентне тлумачення правової чи договірної норми у всіх випадках спричинене відсутністю чіткої законодавчої чи договірної регламентації, яка призводить до обмеження законних прав та інтересів суб'єктів правовідносин.

Зауважимо, експертний висновок науково-правової експертизи має широке застосування, він надається для прийняття компетентною особою відповідного рішення з урахуванням обґрунтувань і висновків у разі потреби для цього знань експертів у відповідних галузях юридичних наук. Отож, предметом науково-правової експертизи є питання правового характеру, що пов'язані з потребою в об'єктивному та законному вирішенні практичної проблеми.

По-третє, підтвердженням кваліфікації експертів у різних галузях юридичних наук є диплом доктора чи кандидата наук (доктора філософії), додатковим підтвердженням є їх наукові праці, тобто дослідження у межах наукової спеціальності та відповідного тематичного напрямку. І цьому доцільно провести аналогію з вимогою, яка визначена для експертів наукової і науково-технічної експертизи згідно Закону України «Про наукову і науково-технічну експертизу» [6], щодо відсутності необхідності проходження акредитації.

Таким чином, науково-правова експертиза не є науковою і науково-технічною експертизою в розумінні Закону України «Про наукову і науково-технічну експертизу» [6]. Науково-правова експертиза має свій предмет дослідження та потребує свого правового регулювання. Хоча

окремі вимоги, які визначені Законом України «Про наукову і науково-технічну експертизу» [6], можуть бути розповсюдженні щодо організації та проведення науково-правової експертизи, зокрема, щодо: визначення суб'єктів експертизи (частина перша статті 4), прав та обов'язків організаторів експертизи (стаття 20), прав та обов'язків експертів (стаття 21), державної акредитації юридичних осіб, статутом яких передбачено експертну діяльність (частина перша статті 7), договору як підстави проведення експертизи (стаття 22), термінів чинності висновків експертизи (стаття 26), фінансування експертизи за рахунок замовника експертизи (стаття 33).

Список використаних джерел

1. Мамутов В. Проблеми науково-правової експертизи у контексті сталої судової практики судів загальної юрисдикції та Конституційного Суду України. *Вісник Конституційного Суду України*. № 2. 2013. С. 88–95.
2. Омельченко А.В. Судові та науково-правові експертизи як засіб встановлення доказів згідно з процесуальним законодавством України. *Адвокат*. № 5(152). 2013. С. 41–43.
3. Рішення Дніпропетровського окружного адміністративного суду від 24.12.2021 у справі № 160/20047/21. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/103286909> (дата звернення: 22.11.2022).
4. Устименко В.А., Заблодська І.В., Романовська Л.А. Особливості нарахування канального збору (на прикладі одеського порту). *Економіка та право*. № 3(45), 2016. С. 114–120.
5. Тильчик О.В., Романовська Л.А., Тильчик В.В. Публічно-правові спори, пов'язані з процедурами митного оформлення та сертифікації: розв'язання окремих проблем практики. *Наукові записки. Серія: право*. Випуск 8, 2020. С.60-64.
6. Про наукову і науково-технічну експертизу : Закон України від 26.11.2015 р. № 848-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19> (дата звернення: 22.11.2022).
7. Мочульська М.Є. Правова доктрина та науково правова експертиза : взаємодія в сучасних умовах. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ*. Випуск 4. 2012. С. 55–64.
8. Про судову експертизу : Закон України від 25.02.1994 № 4038-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12#Text> (дата звернення: 22.11.2022).

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ ТА ПРАВА
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
«ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»
(Київ, Україна)

UNIVERSIDAD DE BARCELONA
(Барселона, Королівство Іспанія)

GHENT UNIVERSITY
(Гент, Королівство Бельгія)

МАТЕРІАЛИ
міжнародної науково-практичної конференції

ПРАВОВІ ПАРАДИГМИ
XXI СТОЛІТТЯ: ЛЮДИНА,
ДЕРЖАВА, ГУМАНІЗМ, БЕЗПЕКА

Київ, 15 листопада 2022 р.

Видавничий дім
«Гельветика»
2022

УДК 340"20"(063)
П68

Організаційний комітет:

С. В. Ківалов – Голова
В. І. Фелик – Заступник голови
В. В. Тильчик – Відповідальний за випуск

Члени оргкомітету:

Olha Tylchyk Prof. Dr., Facultat de Dret Internacional Privat de Universidad de Barcelona

Joaquim Loveras Prof. Dr., Facultat de Dret Internacional Privat Privat de Universidad de Barcelona

Laura Salamero Teixido Professora agregada de Dret Administratiu Departament de Dret Pudlic Facultat de Dret, Economia i Turisme Universidad de Lleide

Olena Drozdova Prof. PhD, Facultat de Dret de Universidad de Barcelona

Jelle Janssens Prof. Dr., Faculty of Law and Criminology Institute for International Research on Criminal Policy. Ghent University. Belgium

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Київського університету інтелектуальної власності та права
(протокол № 3 від 23 листопада 2022 року)*

Організаційний комітет не завжди поділяє позицію авторів.

За точність викладеного матеріалу відповідальність покладається на авторів.

Правові парадигми XXI століття: людина, держава, гуманізм, безпека : матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 15 листопада 2022 р.). – Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2022. – 318 с.

ISBN 978-617-554-089-3

Збірник присвячений комплексному науково-теоретичному обґрунтуванню актуалізації потенціалу права у творенні правової держави, осмисленню проблеми удосконалення функціонування різних аспектів правової реальності через формування гуманістичної правосвідомості та правової культури людини в контексті формування безпекового середовища.

Видання розраховане на науковців, суддів, викладачів, працівників органів державної влади, здобувачів вищої освіти, а також усіх, хто цікавиться окресленою проблематикою.

УДК 340"20"(063)

ISBN 978-617-554-089-3

© Авторський колектив, 2022
© Київський університет інтелектуальної власності та права Національного університету «ОЮА», 2022

ЗМІСТ

Вступне слово ректора Київського університету інтелектуальної власності та права В.І. Фелика	10
---	----

НАУКОВА РУБРИКА 1.

ПРИВАТНЕ І ПУБЛІЧНЕ ПРАВО

Фелик Василь Іванович АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИЙ СТАТУС НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ ЯК СУБ'ЄКТА ПРОФІЛАКТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	12
Olha Tylchuk EXPERIENCIA POSITIVA EN LA APLICACIÓN DE MEDIDAS INDIVIDUALES CONTRA EL SOMBREADO ECONOMÍA EN PAÍSES EXTRANJEROS Y CARACTERÍSTICAS DE SU APLICACIÓN EN UCRANIA	16
Тильчик В'ячеслав В'ячеславович ДОСВІД ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН У ВИРІШЕННІ СПОРІВ У ПУБЛІЧНО-ПРАВОВИХ ВІДНОСИНАХ ТА ШЛЯХИ ЙОГО ЗАПРОВАДЖЕННЯ В УКРАЇНІ	20
Христинченко Надія Петрівна ВЗАЄМОДІЯ МІНІСТЕРСТВА ОБОРОНИ УКРАЇНИ З СУБ'ЄКТАМИ ДЕМОКРАТИЧНОГО ЦИВІЛЬНОГО КОНТРОЛЮ НАД СИЛАМИ ОБОРОНИ	24
Француз-Яковець Тетяна Анатоліївна ПОРУШЕННЯ ПРАВ ДІТЕЙ В УМОВАХ ЗБРОЙНОГО КОНФЛІКТУ В УКРАЇНІ	28
Бородін Іван Лук'янович РОЗВИТОК МІЖНАРОДНОЇ СИСТЕМИ ОХОРОНИ АВТОРСЬКИХ ПРАВ НА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	31
Мельник Володимир Петрович ОКРЕМІ ПРАВОВІ АСПЕКТИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА НА ПРАЦЮ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	35
Аріф Джаміль огли Гулієв ЩОДО ДЕЯКИХ АСПЕКТІВ ВЗАЄМОВПЛИВУ ПРАВА ПРАВ ЛЮДИНИ І МІЖНАРОДНОГО ГУМАНІТАРНОГО ПРАВА В УМОВАХ ЗБРОЙНОГО КОНФЛІКТУ В УКРАЇНІ	39
Щербак Надія Олександрівна ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ НАУКОВОГО ТА ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ ЛЮДСТВУ	43
Дяченко Валерій Іванович ЕКОЛОГІЧНІ ПРАВА ЛЮДИНИ ПІД ЧАС ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ: ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ	45

Банчук-Петросова Олена Вікторівна КОНЦЕПТУАЛЬНІ НАПРЯМИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	52
Маложон Олена Іванівна СУДОВИЙ ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ В ПЕРІОД ВІЙНИ	55
Глобенко Ігор Олександрович ДЕЯКІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВИХ ЗАСАД ЗАХИСТУ ПРАВ, СВОБОД І ЗАКОННИХ ІНТЕРЕСІВ ГРОМАДЯН СУБ'ЄКТАМИ ПУБЛІЧНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ В УМОВАХ ВІЙНИ В УКРАЇНІ	58
Рибачек Валентин Кіндратович ПРАВОВІ АСПЕКТИ НАБУТТЯ ПРАВА ОРЕНДИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ЗЕМЕЛЬ В УКРАЇНІ ПІД ЧАС ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ	62
Заболотна Людмила Володимирівна, Імошенко Ангеліна Олексіївна ДО ПИТАННЯ ДЖЕРЕЛ МІЖНАРОДНОГО ГУМАНІТАРНОГО ПРАВА	67
Заболотна Людмила Володимирівна, Кириченко Богдан Романович ДО ПИТАННЯ ФУНДАМЕНТАЛЬНИХ ЕЛЕМЕНТІВ МІЖНАРОДНОГО ПРИВАТНОГО ПРАВА ЯК НАУКИ	70
Заболотна Людмила Володимирівна, Сусак Назарій Євгенович ДО ПИТАННЯ ДЖЕРЕЛ МІЖНАРОДНОГО ПРИВАТНОГО ПРАВА	74
Заболотна Людмила Володимирівна, Яковець Ангеліна Русланівна ЩОДО ПИТАННЯ МИРНИХ ЗАСОБІВ РОЗВ'ЯЗАННЯ МІЖНАРОДНИХ СПОРІВ	78
Галуцько Валентин Валентинович АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ЯК ГАРАНТ ПІДГОТОВКИ ВИСОКОКВАЛІФІКОВАНИХ ФАХІВЦІВ	81
Рудик Вадим Ярославович ПРАВО ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ УКРАЇНИ	84
Хідаят Аганаджаф огли Азімов ПРОБЛЕМАТИКА ОРГАНІЗАЦІЙНИХ ЗАСАД ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СИСТЕМИ ДЕРЖАВНОГО РЕЗЕРВУ	86
Маркевич Ігор Богданович ОСНОВНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «СТАРТАП» В УКРАЇНІ	90
Давидова Ірина Віталіївна ДО ПИТАННЯ ПРО ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ДОГОВОРІВ НА РОЗРОБКУ ВЕБСАЙТІВ	94

Галуцько Валентин Васильович РОЛЬ НОВІТНЬОЇ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ПРОЦЕДУРИ В ОХОРОНІ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В УКРАЇНІ	98
Шипка Роман Богданович БЕЗПЕКА ЗДІЙСНЕННЯ ПРАВ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ ПІД ЧАС ВІЙНИ	102
Шипка Роман Богданович, Добош Юрій Олександрович РОЗВИТОК ПРАВОВОГО СТАНОВИЩА ФІЗИЧНОЇ ОСОБИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ	104
Печерова Ніна Григорівна ОХОРОНА ВСЕСВІТНЬОЇ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ В УКРАЇНІ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ	108
Кочкін Олександр Олександрович СИЛИ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ОБОРОНИ: ПРОБЛЕМИ ЗАКОНОДАВЧОГО РЕГУЛЮВАННЯ	115
Макаришева Тетяна Степанівна NFT ТА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ	118
Мельник Ольга Олегівна ОСОБЛИВОСТІ РОЗРВАННЯ ШЛЮБУ ПІД ЧАС ВІЙНИ В УКРАЇНІ	122
Гудима Олег Олександрович СТРУКТУРА ТА ЕЛЕМЕНТИ ЗМІСТУ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО СТАТУСУ ПРАЦІВНИКА ПРАВООХОРОННОГО ОРГАНУ	124
Добош Юрій Олександрович ПРАВОВЕ СТАНОВИЩЕ ЛЮДЕЙ У СТАРОДАВНЬОМУ ЄГИПТІ	128
Долуда Ігор Іванович ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ ЯК ОБ'ЄКТ ЗДІЙСНЕННЯ ЕКСПОРТУ ТА ІМПОРТУ ТОВАРІВ ВІЙСЬКОВОГО ТА ПОДВІЙНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ	130
Кулик Михайло Сергійович АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОБІГУ ЗБРОЇ СЕРЕД ЦИВІЛЬНОГО НАСЕЛЕННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	133
Бойко Оксана Валеріївна АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ АГЕНТІВ З МИТНОГО ОФОРМЛЕННЯ ТОВАРІВ І ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ КОМЕРЦІЙНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ В УКРАЇНІ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	136
Балан Богдана Миколаївна ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИКОРИСТАННЯ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ВИВЧЕННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В УКРАЇНІ	140

Канан Халіг огли Іманов ЗАГАЛЬНІ ПЕРЕДУМОВИ ФОРМУВАННЯ ПРАВОВОГО МЕХАНІЗМУ ВІДШКОДУВАННЯ ШКОДИ, ЗАПОДІЯНОЇ АДМІНІСТРАТИВНИМ ПРАВопорушенням	143
Кондрат Анастасія Василівна СУТНІСТЬ ТА ЗМІСТ КАТЕГОРІЇ «ТІНЬОВА ЕКОНОМІКА»	147
Крупицький Олександр Станіславович ОСОБЛИВОСТІ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ В СФЕРІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ	150
Марчук Володимир Васильович ЧИННИКИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В ПУБЛІЧНОМУ АДМІНІСТРУВАННІ ПРОТИДІЇ ОРГАНІЗОВАНИЙ ЗЛОЧИННОСТІ В УКРАЇНІ	152
Олійник Борис Володимирович АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВА ФУНКЦІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ КОМІСІЇ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ	155
Полковников Василь Григорович ДЕЯКІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ СЛІДЧИМИ В УКРАЇНІ	159
Шишка Юлія Олександрівна ОСОБЛИВОСТІ ПРОЦЕДУРИ БАНКРУТСТВА ФІЗИЧНИХ ОСІБ, ЯКІ ПОТЕРПІЛИ ВІД АГРЕСІЇ РФ	162
Романовська Людмила Антонівна ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ЕКСПЕРТНОГО ВИСНОВКУ НАУКОВО-ПРАВОВОЇ ЕКСПЕРТИЗИ	165
Розмош Владислав Іванович АДМІНІСТРАТИВНО – ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АВТОМАТИЧНОГО ОБМІНУ ПОДАТКОВОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ	169
Білоусов Вадим Олександрович ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ: ДОСВІД КОРОЛІВСТВА ІСПАНІЇ ДЛЯ УКРАЇНИ	172
Белоусова Катерина Олегівна ВИНА ПЛАТНИКА ПОДАТКІВ (НОВЕЛЛИ ПОДАТКОВО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ)	176
Гушинець Дарина Олегівна, Дяченко Наталія Павлівна ГРОМАДЯНСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО ТА ПРИВАТНЕ ПРАВО	180
Павлюх Василь Ярославович МІСЦЕ КОНТРОЛЮЮЧИХ ОРГАНІВ У СИСТЕМІ СУБ'ЄКТІВ ПРОТИДІЇ ТІНІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ В УКРАЇНІ	183

Матвійчук Анастасія Олександрівна СУЧАСНИЙ СТАН НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ОСОБИСТИХ НЕМАЙНОВИХ ПРАВ У СФЕРІ ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА В ДЕЯКИХ ЗАРУБІЖНИХ ДЕРЖАВАХ	187
Печерова Ніна Григорівна МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ЗБЕРЕЖЕННЯ ВСЕСВІТНЬОЇ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ В УКРАЇНІ	191
Ярославський Станіслав Юрійович ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ ІНФОРМАЦІЙНИХ ПРАВ У МЕДИЧНІЙ СФЕРІ	198
Ярославський Ярослав Юрійович ЗАХИСТ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ ЯК СКЛАДОВА РЕЄСТРАЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ В УКРАЇНІ	201

НАУКОВА РУБРИКА 2.

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛЬНОГО, КРИМІНАЛЬНОГО ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ПРАВА, КРИМІНАЛІСТИКИ ТА ЗАПОБІГАННЯ ЗЛОЧИННОСТІ

Матвійчук Валерій Костянтинівич ФОРМИ ПРОЯВУ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ ГЕНОЦИД ЗА Ч. 2 СТ. 442 КК УКРАЇНИ	205
Воробей Петро Адамович КОЛАБОРАЦІОНІЗМ, ЯК ГАНЕБНЕ ЗЛОЧИННЕ ЯВИЩЕ	210
Мірошніченко Сергій Сергійович ПРАВНИЧА ТЕРМІНОЛОГІЯ В КРИМІНАЛЬНОМУ ЗАКОНІ: МЕЖІ ЛІНГВІСТИЧНИХ НОВАЦІЙ	214
Харь Інна Олексіївна СУБ'ЄКТ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ ПЛАНУВАННЯ, ПІДГОТОВКА, РОЗВ'ЯЗУВАННЯ ТА ВЕДЕННЯ АГРЕСИВНОЇ ВІЙНИ	217
Микитчик Олександр Васильович ДОБРОВІЛЬНА ЗАЯВА ПРАВООХОРОННИМ ОРГАНАМ ТА ПОВЕРНЕННЯ ТРАНСПОРТНОГО ЗАСОБУ ВЛАСНИКУ ЯК ПІДСТАВИ ДЛЯ ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА НЕЗАКОННЕ ЗАВОЛОДІННЯ ТРАНСПОРТНИМ ЗАСОБОМ (СТ. 289 КРИМІНАЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ).	221
Феськов Микола Миколайович ПРОЦЕСУАЛЬНІ ТА ТАКТИКО-КРИМІНАЛІСТИЧНІ ОСОБИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ СЛІДЧОГО ЕКСПЕРИМЕНТУ ПІД ЧАС СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ	223
Грянка Григорій Володимирович ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ ЯК ОБ'ЄКТ ПРАВОВОЇ ОХОРОНИ	227

Василенко Юлія Василівна ОСОБЛИВОСТІ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА КАМКОРДИНГ ТА КАРДШЕЙРІНГ	231
Феликс Олександр Васильович РЕТРОСПЕКТИВА ЗАКОНОДАВСТВА ПРО КРИМІНАЛЬНУ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ВВЕДЕННЯ В ОМАНУ СУДУ АБО ІНШОГО УПОВНОВАЖЕНОГО ОРГАНУ В ТРЕТЬОМУ, ЧЕТВЕРТОМУ ПЕРІОДАХ РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА ТА ДЕРЖАВНОСТІ НА ТЕРЕНАХ УКРАЇНИ	234
Радь Тамара Михайлівна ГЕНЕЗА КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ, ПЕРЕДБАЧЕНОГО СТ. 236 КК УКРАЇНИ	238
Чуднов Василь Васильович МЕТОДОЛОГІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ ОХОРОНИ ЖИТТЯ ЗАХИСНИКА ЧИ ПРЕДСТАВНИКА ОСОБИ У ЗВ'ЯЗКУ З ДІЯЛЬНІСТЮ, ПОВ'ЯЗАНОЮ З НАДАННЯМ ПРАВОВОЇ ДОПОМОГИ	242
Матвійчук Олександр Валерійович СТАТТЯ 253 КК УКРАЇНИ ПОТРЕБУЄ ІСТОТНОГО ВДОСКОНАЛЕННЯ ДЛЯ НАЛЕЖНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА	246
Черняк Оксана Олегівна ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ ХАРАКТЕРИСТИКИ ДІЯННЯ ПРИХОВУВАННЯ АБО ПЕРЕКРУЧЕННЯ ВІДОМОСТЕЙ ПРО ЕКОЛОГІЧНИЙ СТАН АБО ЗАХВОРЮВАНІСТЬ НАСЕЛЕННЯ	249
Воробей Олена В'ячеславівна, Базір Вікторія Богданівна ЗАХИСТ СУЧАСНИХ ПРОЇЗНИХ ДОКУМЕНТІВ ЯК ОДНА З ВАЖЛИВИХ СКЛАДОВИХ СИСТЕМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ	256
Букач Володимир Володимирович, Медвідь Ганна Сергіївна СТРАТЕГІЯ ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	262

НАУКОВА РУБРИКА 3.
СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ НАРАТИВИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ В КОНТЕКСТІ КРЕАТИВНОГО МИСЛЕННЯ

Кивлюк Ольга Петрівна, Пінчук Валентина Олегівна ОНТОЛОГІЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В КРЕАТИВНОМУ ВИМІРІ	265
--	-----

Uliana Zhornokui LEGAL TEXTS TRANSLATION: LINGUISTIC FEATURES OF THE PROBLEM	268
Вітомський Юрій Леонідович, Чернякова Олеся Володимирівна КРЕАТИВНЕ МИСЛЕННЯ ЯК ОСНОВА ДЛЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА ТА ПОБУДОВИ ВЕКТОРА СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ	271
Соляник Світлана Федорівна РОЛЬ ГУМАНІЗМУ В ПРАВІ ЛЮДИНИ	277

НАУКОВА РУБРИКА 4.

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ КІБЕРБЕЗПЕКИ ТА ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ ПІДПРИЄМСТВ

Тупкало Віталій Миколайович КІБЕРБЕЗПЕКА ЦИФРОВІЗОВАНОГО ВИРОБНИЧОГО ПІДПРИЄМСТВА: БАЗОВІ АСПЕКТИ	282
Тупкало Віталій Миколайович, Буток М.В. КОНЦЕПТУАЛЬНА МОДЕЛЬ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ ПРОЦЕСНО-ОРІЄНТОВАНОГО ЦИФРОВІЗОВАНОГО ПІДПРИЄМСТВА	287
Дяченко Валентин Сергійович, Дяченко Наталія Павлівна ФОРМУВАННЯ ЗАСАД ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ У СФЕРІ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	291
Червінська Тетяна Михайлівна ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ ПРОЦЕСІВ ЦИФРОВІЗАЦІЇ	293
Богом'я Володимир Іванович, Попалітов В.В., Барановський Д.О. ОСОБЛИВОСТІ ТЕСТУВАННЯ НЕЙРОМЕРЕЖ	297
Богом'я Володимир Іванович, Попалітов В.В. ДОСЛІДЖЕННЯ МОЖЛИВОСТЕЙ ІНСТРУМЕНТІВ ВЕБТЕСТУВАННЯ	300
Богом'я Володимир Іванович, Попалітов В.В., Барановський Д.В. АНАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД РОЗПОДІЛЕНИХ АТАК НА ВІДМОВУ	305
Червінська Тетяна Михайлівна, Ільченко Д.В. ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ ВІЙНИ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ	310
Одуха Михайло Васильович ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИКОРИСТАННЯ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ПУБЛІЧНОЇ ЗАКУПІВЛІ В УКРАЇНІ	315

Вступне слово

ректора Київського університету інтелектуальної власності та права В.І. Фелика

Шановні учасники!

Від імені колективу нашого університету щиро вітаю Вас з відкриттям міжнародної науково-практичної конференції «Правові парадигми XXI століття: людина, держава, гуманізм, безпека».

Я надіюсь, що наша зустріч стає традиційною, адже у результаті плідної роботи та конструктивного діалогу між учасниками, маємо можливість вдосконалювати систему загальнотеоретичних основ науки та практики задля пошуку сумісних ефективних рішень на шляху до сталого розвитку. Особливо знаковим є організація такого заходу спільно з нашими міжнародними партнерами, котрим окрема вдячність, з надією на системну співпрацю в подальшому.

Привернення уваги науковців, практиків у сфері інтелектуальної власності, політиків, громадськості, усіх причетних структур до найважливіших питань права та підготовці фахівців у цій сфері відповідно сучасних викликів та потреб дасть змогу для вирішення більшості важливих та складних питань сьогодення.

Наразі важливо зберегти інтелектуальний потенціал країни, окремих наукових установ, наростити його, просунутися в важливих для оборони країни та національної безпеки напрямках на принципово нових напрацюваннях та інноваціях. Це запорука підготовки висококваліфікованих фахівців.

Піднята на поверхню проблематика обумовлена складністю і масштабністю наявних проблем, у тому числі в діяльності сучасної вищої школи, появою нових викликів об'єктивного та суб'єктивного походження, які потребують консолідації зусиль наукової спільноти. Проте ми йдемо непохитно обраним шляхом нарощування потенціалу нашого університету, послідовної розробки важливих для держави та суспільства наукових проблем і вирішення практичних завдань, маємо здобутки: розроблено концепт безпеки як тотальної вимоги в сучасному суспільстві, виявлено основні його прояви в окремих галузях та сфера суспільної діяльності, сформовано гідні уваги пропозиції з вдосконалення чинного законодавства.

Програмою конференції передбачено розгляд широкого тематичного спектру питань, за участю закордонних колег, науковців і практиків

різних фахів, обмін досвідом зокрема у сфері забезпечення прав, свобод та законних інтересів людини і громадянина на сучасному, складному для України, етапі державотворення. Важливо що в ній приймають участь й наші здобувачі вищої освіти, зокрема аспіранти. Частина наданих матеріалів заявлені за спільним авторством докторів наук та вчених, котрі лише починають свій науковий шлях. Саме у цьому криється важливе поєднання досвіду та новаторства.

Наш захід є свідченням прагнень спільними зусиллями сприяти вирішенню пріоритетних проблем з урахуванням сучасних реалій.

Впевнений, нові досягнення, конструктивні дискусії та відвертий діалог з розв'язання актуальних проблем юридичної науки та практики сприятимуть подальшому формуванню її концепту нормативно-правовому забезпеченню, удосконаленню наукового потенціалу з урахуванням кращих практик країн Європейського співтовариства.

Плідної всім роботи, задоволення від неї та від наукового спілкування!

З повагою

Василь Фелик,
ректор
Київського університету інтелектуальної власності та права
Національного університету «Одеська юридична академія»,
доктор юридичних наук, професор,
Заслужений юрист України

Навчальне видання

**ПРАВОВІ ПАРАДИГМИ ХХІ СТОЛІТТЯ:
ЛЮДИНА, ДЕРЖАВА, ГУМАНІЗМ, БЕЗПЕКА**

Матеріали
міжнародної науково-практичної конференції

Київ, 15 листопада 2022 р.

Дизайн обкладинки
Верстка

*А. Юдашкіна
Н. Ковальчук*

Г Е Л Ь В Е Т И К А
В И Д А В Н И Ч И Й Д І М

WWW.HELVETICA.UA

Підписано до друку 01.12.2022 р. Формат 60x84/16.
Папір офсетний. Гарнітура Droid. Цифровий друк.
Ум. друк. арк. 18,37. Наклад 300. Замовлення № 1222-182.
Віддруковано з готового оригінал-макета.

Видавництво і друкарня – Видавничий дім «Гельветика»
65101, Україна, м. Одеса, вул. Інглєзі, 6/1
Телефони: +38 (095) 934 48 28, +38 (097) 723 06 08
E-mail: mailbox@helvetica.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 7623 від 22.06.2022 р.